

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

Bf.II.34/2023/5. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2023. évi október hó 27. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az állatkínzás vétsége miatt **Terhelt1** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.91/2022/13. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

A vádlott cselekményének a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntette kísérleteként történő minősítését mellőzi.

A vele szemben alkalmazott jogkövetkezményeket 2 (kettő) év próbára bocsátásra enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 31.852 (harmincegyezer-nyolcszázötvenkettő) forint bünyügyi költség megfizetésére az állam részére.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Zalaegerszegi Törvényszék a 2023. április 3-án kihirdetett 3.B.91/2022/13. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntettének kísérlete,

valamint a Btk. 244. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott állatkínzás vétsége miatt, halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést – végrehajtása esetén – börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy abból legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A magánfél magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, illetve kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

- [2] Az elsőfokú bíróság fenti ítélete ellen az ügyészség, a vádlott és a védő egyaránt a cselekmény emberölés büntette kísérleteként történő minősítésének mellőzése és a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyészség fellebbezését visszavonta, a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.
- [4] A védő a nyilvános ülésen a jogorvoslati nyilatkozatával megegyező tartalommal szólalt fel.
- [5] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely a (2) bekezdés szerint kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére, az eljárási szabályok megtartására, illetve – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból – az egyszerűsített felülbírálat körébe tartozó kérdésekre is.
- [6] A Be. 591. § (2) bekezdésének b) pontja szerint ugyanakkor a fellebbezéssel nem érintett állatkínzás vétsége vonatkozásában a másodfokú bíróság nem vizsgálta a tényállás megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[7] **II.**

- [8] Az elsőfokú bíróság az eljárása során nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, a másodfokú eljárásban nem orvosolható ún. relatív eljárási szabálysértést, mely az ügy érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna; ítéletét ekként nem kellett hatályon kívül helyezni.
- [9] A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban tévedett és eljárási szabálysértést valósított meg az elsőfokú bíróság azzal, hogy a vádlott cselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntettének kísérleteként is minősítve bűnösségét a bűncselekményben is megállapította.
- [10] A Be. 6. § (2) bekezdése és (3) bekezdése értelmében a bíróságnak a vádról döntenie kell, a vádon túl nem terjeszkedhet, illetve csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről dönthet és csak olyan cselekményt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz.
- [11] A Be. 422. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a vádirat egyik törvényes eleme a vád tárgyává tett cselekmény *pontos* leírása. Ennek azért van különös jelentősége, mert – miután az ügyész jogi álláspontja nem köti a bíróságot – a vádiratban leírtak képezik a vád tárgyát, aminek keretein túl – a fentebb írtak szerint – a bíróság nem terjeszkedhet. A vád tárgyává tett cselekmény pontos leírásának követelménye pedig akkor teljesül, ha a vád tartalmazza azokat

a tényeket, melyek alkalmasak az indítványozott vagy akár eltérő, de mindenképpen büntető törvénybe ütköző cselekmény megállapítására, így a cselekmény idejét és helyét, annak indítékát, az elkövetés eszközét, módját és annak következményeit, valamint minden olyan adatot, amely az adott bűncselekmény tekintetében a bűnösség és a jogi minősítés szempontjából jelentőséggel bír.

- [12] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint nem tekinthető a vádemelés mellőzésének, ha a vádiratban leírt tényállás egy részét az ügyész nem minősíti, hacsak nincs arra vonatkozó kifejezett utalás, hogy valamely cselekmény büntetőjogi értékelését az ügyész nem kívánja (*BH 2006.281.*).
- [13] A felülbírált ügyet ebből a szempontból áttekintve az volt megállapítható, hogy a vádirati tényállás – melyet az ügyészség az elsőfokú eljárásban a tények és a jogi minősítés tekintetében is változatlan tartalommal tartott fenn, illetve amely az eltérő minősítés ellenére gyakorlatilag teljes azonosságot mutat az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással is – konkrétumot csak a 2021. augusztus 27. napjáról 28. napjára virradó éjszakáján történt és a nőstény gímszarvas pusztulásához vezető eseményekre vonatkozóan tartalmaz. Semmiféle ténymegállapítás nincs azonban arra vonatkozóan, hogy a vádlott más napokon, milyen gyakorisággal és milyen időtartamban helyezte áram alá a szóban forgó kerítést, noha erre vonatkozóan a bizonyítás anyaga – többek között a vádlott vallomása – lehetőséget adott volna.
- [14] A vádirati tényállásban nincs adat arra vonatkozóan sem, hogy az árammal elkerített mezőgazdasági terület hatókörében hányan és kik éltek, kiknek a megjelenésével lehetett ott reálisan számolni. Mindössze az elsőfokú bíróság és mindössze ítéletének a bizonyítékokat értékelő részében utalt arra, hogy az ebből a szempontból szóba jöhető három személy közül a vádlott volt házastársa az áram alá helyezett kerítés közelében soha nem járt, mert ugyan házasságuk felbontása után is a vádlottal azonos ingatlanon, de külön épületben élt. A terület közelében lakó másik házaspár pedig – bár a vádlottól függetlenül – tudomással bírt a kerítésbe vezetett áramról, így azt tudatosan elkerülték.
- [15] Nincs utalás a vádiratban egyetlen olyan körülményre sem, melyből megalapozott következtetés volna levonható arra nézve, hogy a vádlottat a be nem következett halálos eredmény tekintetében szándékosság vagy gondatlanság, illetve ezek súlyosabb vagy enyhébb alakzata terhelte-e. Hangsúlyozni szükséges ezzel kapcsolatban, hogy ugyan a szándékosság és a gondatlanság kérdésében történő állásfoglalás, azok elhatárolása jogkérdés, az e jogi következtetés elvégzéséhez szükséges tudati és fizikai tények azonban a vádirati tényállásnak is nélkülözhetetlen elemei. Még annak megállapítása is hiányzik, hogy a kerítésbe vezetett áram az emberi élet kioltására alkalmas volt-e. A Be. 163. § (4) bekezdésének a) pontja értelmében a köztudomású tényeket ugyan nem kell bizonyítani, tényállásban történő rögzítésük azonban – amennyiben relevanciával bírnak – nem mellőzhető.
- [16] A másodfokú bíróság megítélése szerint a fenti körülményekből az elsőfokú bíróságnak nem lehetett volna más következtetésre jutnia, mint hogy az emberölés büntette kísérletének megállapításához szükséges tények, illetve azok többségének pontos leírása a vádiratban nem történt meg. Az eljárás egyéb adataiból pedig a másodfokú bíróság számára az is nyilvánvaló volt, hogy ennek oka az, hogy az ügyészség ezt a bűncselekményt nem kívánta vád tárgyává tenni.
- [17] Csak erre lehet következtetni abból a körülményből, hogy a Zala Vármegyei Főügyészség a vádirati tényállást a járásbíróság vádtól eltérő minősítés lehetőségét megállapító és az ügy áttételét elrendelő végzése ellenére nem módosította, perbeszédében továbbra is csak a vádlott cselekményének állatkínzás vétségében történő megállapítását indítványozta, illetve az elsőfokú bíróság ítélete ellen a cselekmény emberölés büntette kísérletekénti minősítésének mellőzése érdekében jelentett be fellebbezést.

- [18] Tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság álláspontjának alátámasztása érdekében a Kúria BH 2019.I. számú eseti döntésének elvi tartalmára, ebben az ügyben ugyanis az ügyészség az élet elleni bűncselekményt tette vád tárgyává. Az eseti döntésben kifejtett anyagi jogi álláspont a felülbírált ügyben tehát a fentiekben részletesen kifejtett eljárásjogi okokból nem volt alkalmazható.
- [19] (Megjegyzendő, hogy ugyanezen okból nem végezte el a másodfokú bíróság annak vizsgálatát sem, hogy a vádlott cselekménye – a gímszarvas áramütés folytán bekövetkezett elhullása folytán – az állatkínzás vétségével alaki halmazatban rongálás bűncselekményének minősülhet-e. A vádirat ugyanis nem tartalmazza hiánytalanul és pontosan azokat a tényállási elemeket sem, melyek – mindenekelőtt a bűncselekmény eredménye és az okozott kár nagysága – a vagyon elleni bűncselekmény megállapításához szükségesek volnának.)
- [20] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság mellőzte a vádlott cselekményének a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntette kísérleteként történő minősítését, az alaki halmazatra tekintettel azonban felmentő rendelkezést nem hozott.

[21] **III.**

- [22] A fentiekben túlmenően az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségére, és az állatkínzás vétségének minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.
- [23] A minősítés megváltoztatására tekintettel a büntetés kiszabása során a Btk. 81. §-ában meghatározott halmazati büntetésre vonatkozó rendelkezések a továbbiakban nem voltak alkalmazhatók. A Btk. 244. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott bűncselekmény büntetési tétele három hónaptól két évig terjedő szabadságvesztés, melynek a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke 1 év 1 hónap és 15 nap szabadságvesztés.
- [24] A büntetés kiszabásánál irányadó tényezők tekintetében a másodfokú bíróság a vádlott terhére súlyosító körülményt nem észlelt. Ugyanakkor enyhítő körülményként értékelte büntetlen előéletét, valamint a bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomását.
- [25] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által lényegesen súlyosabb keretek között kiszabott büntetést eltúlzottan szigorúnak találta, és a Btk. 79. §-ában megfogalmazott célokat intézkedés alkalmazásával is elérhetőnek találta. Ezért a vádlottat a Btk. 65. § (1) bekezdése alapján próbára bocsátotta. A próbaidő tartamát a Btk. 65. § (3) bekezdésére is figyelemmel 2 évben határozta meg.
- [26] Az elsőfokú bíróság egyéb – így a polgári jogi igény érvényesítése egyéb törvényes útra utasításával, valamint a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos – rendelkezései törvényesnek bizonyultak.
- [27] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdésében írtak alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Sándor s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.91/2022/13. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.34/2023/5. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2023. évi október hó 27. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke